

SLOVENSKI NAROD

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO: LJUBLJANA, KNAFLJEVA ULICA ST. 5. — TELEFON: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26. — Izhaja vsak dan opoldne. Mesečna naročnina 10.— Din, v inozemstvu 25.— Din.

IZKljučNO ZASTOPSTVO za oglase iz Kraljevine Italije in inozemstva ima
UNIONE PUBBLICITA ITALIANA S. A., MILANO

CONCESSIONARIA ESCLUSIVA per la pubblicità di provenienza italiana ed
estera: UNIONE PUBBLICITA ITALIANA S. A., MILANO.

Angleži pregnani s Krete

Po izkrcanju italijanskih čet na vzhodnem delu otoka in silovitih napadih s kopnega, z morja in iz zraka, so se morali Angleži umakniti na vsej črti ter beže proti južni obali, koder se skušajo rešiti na ladje

Glavni stan italijanskih Oboroženih Sil je objavil 30. maja naslednje 359. vojno poročilo:

Ponoči na 30. maja so italijanske letalske formacije bombardirale pristaniške naprave v La Valetti na Malti.

V Severni Afriki so bili na odseku pri Tobruku v akciji topništvo in izvidniške čete. Italijanske letalske formacije so bombardirale pristaniške naprave in so vrzale ladje v luki Tobruk: Dve pomožni ladji in en 2000-tonski parnik so bili potopljeni; uničeno je bilo neko skladišče goriva. Druge letalske formacije so bombardirale zbirališča motoriziranih čet ter skladišča municije v bližini trdnjavev. Italijanska lovka letala so prestregla britanska letala, ki so poskušala napasti Benghazi: dve sovražni letali sta bili sestreljeni.

Na Kreti so naše izkrcavalne formacije napadle nasprotnika ter ujele nekaj sto ujetnikov ter zaplenile znatno količino orožja ter municije. Operacije se nadaljujejo.

ljubejo ob učinkoviti podpori letalskih formacij

Sovražne pomorske sile, ki so bile ponovno večkrat napadene od italijanskega letalstva na vzhodnem Sredozemskem morju, kakor je bilo že javljeno v večeršnjem komunikatu, se z vso naglico umikajo proti Aleksandriji. Naša letala jih neprestano bombardirajo. Sovražni rušilec »Haward«, ki je bil hudo zadet od naših letal, je eksplodiral. V toku so reševalne operacije. Doselej je bilo potegnutih iz morja 229 mornarjev, med katerimi jih je 26 hudo ranjenih. Med plovmob v nekem konvoju je bil parnik »Conte Rosso« južno od Sirakuz torpediran in potopljen. Pretežni del posadke je rešen.

V Vzhodni Afriki je sovražnik s podporo letalstva znova napadel našo postojanko pri Uolheitu severno od Gondaria. Naše čete so v protinapadu sovražnika odbile ter mu prizadele hude izgube.

razen trdnjave porušeni tudi vsi ostali vojaški objekti v Kaneji, ki šteje kakih 35000 prebivalcev. S tem pa naloga nemškega letalstva še ni bila končana. Ponovno so se morali dvigniti piloti, da prisilijo k molku angleške topovske in protiletalske baterije ter topniške postojanke, da bi se nemškim četam olajšal naskok na mesto. Eskadra, s katero je odletel k bombardiranju tudi poročevalec, je dobila nalogo napasti angleške postojanke. Letalski opazovalci so ostro opazovali cilje pod seboj. Nenadoma so ugledali, kako v nekem oljčnem gaju štrle izmed drevja topovske cevi. V nekaj sekundah so bila letala nad opazanim ciljem ter so prešla v napad z vsem orožjem, kolikor so ga imela na krovu. Le enkrat se so s sprožili topovi, toda pri drugem napadu so dokončno utihnili. Baterija je bila vsa onesposobljena, nato pa so prišle na vrsto ostale. Na ta način je nemško letalstvo pripravilo okolice Kaneje godno za napad pehote, ki je že čakala na povelje ter nato izpolnila svojo nalogo.

Angleži priznavajo hude izgube

Rim, 31. maja. ir. Kakor poročajo londonske »Times«, je izjavil prvi lord admiraltete Alexander na nekem banketu, da so vojaške sile osnih držav prizadele v bitki za Kreta Angležem velike izgube. Zrte, ki jih je utrpela zaradi napadov italijanskega in nemškega letalstva angleška vojna mornarica pri Kreti, so najhujše v dosedanjem poteku vojne. Mnogo angleških mornarjev je v zadnjih tednih v vzhodnem Sredozemlju izgubilo življenje. Drugi angleški listi poudarjajo zlasti pomen izgub na križarkah in rušilcih, ki jih je utrpela Anglija v zadnjem času v Sredozemlju. Listi omenjajo, da potrebuje angleška vojna mornarica predvsem ravno te tipe ladij. »News Chronicle« piše, da predstavljajo angleške izgube v Sredozemlju bolečo ceno, ki jo je morala plačati Anglija za obrambo Krete.

Borbe v Afriki

Sistematično uničevanje sovražnikovih oporišč

Pregled in razvoj operacij na Kreti

Rim, 31. maja. s. O razvoju borb na Kreti poroča poseben vojni dopisnik naslednje podrobnosti:

Najbolj aktivno je delovanje našega letalstva na Kreti ob sodelovanju z ostalimi silami. S svojo veliko budnostjo in pripravljenostjo naše letalstvo močno podpira ofenzivne akcije italijanskih oddelkov na kopnem in akcije mornarice, ki operira in nadzoruje vode okoli Krete.

Angleška pomorska skupina, ki je skušala v preteklih dneh onemogočiti izkrcanje naših čet in ki je bila že 28. t. m. z uspehom napadena od naših letal, je bila ponovno zavrnjena. Naši bombniki so napadli angleške ladje, med njimi angleško torpedovko »Haward«. Strašna eksplozija je uničila sovražnikovo ladjo in naše ladje so takoj začele reševati brodomolce. Nad 200 Angležev, ki so bili deloma ranjeni, so rešili in odvedli v ujetništvo. Kar

je ostalo ladij od sovražnikove skupine, so se umaknile iz teh voda in se napotile s polno paro proti Aleksandriji. Naše letalstvo jim je sledilo in jih bombardiralo.

Sprito tako uspešne akcije se operacije na kopnem na otoku Kreti čimdalje bolj hitro razvijajo. Angleži in Grki zapuščajo položaj za položajem, med tem ko jih čimdalje bolj stiskajo klesče od zapada proti vzhodu. Mogoče je, da se bo njih odpor še nadaljeval, najbrž v popolno škodo Grkov, da bodo Angleži pridobili na času in skušali zopet pravočasno pobegniti. Naše čete, ki prodirajo v vseh smereh, iz točke, kjer so se izkrcali, pode sovražnika in so ujeli na stotine Angležev in Grkov ter zajele vojni material v prvih znamenovitih spopadih. Premagujejo sovražnikov odpor in terenske težkoče tega področja se italijanske čete združujejo z nemškimi skupinami, ki so zasedle Kandijo ter prodirajo skupno dalje proti jugu.

Glavne borbe že končane

Angleži se umikajo na južno obalo, ki pa ne nudi možnosti vkrcanja, ker ni primerne pristanišča

Berlin, 31. maja. d. Po informacijah z merodajnih krogov je smatrati, da so hudi boji na Kreti sedaj tako rekoč že končani. Z izgubo Retimona so Angleži izgubili zadnjo, najpomembnejšo postojanko ob severni obali Krete. Med tem nemške čete z zapadnega dela Krete neprestano prodirajo proti jugu in se bližajo že mestu Sfakiji. Italijanske čete so zasedle vzhodni del Krete, tako da preostaja Angležem samo še južna obala. Ta pa ima zelo strme bregove in ne nudi angleškim četam nobene možnosti za vkrcanje. Edino pristanišče ob južni obali, ki je uporabno, je Ierapeira, ki pa ima peščeno obalo in se ga lahko poslužijo samo manjše obalne ladje. Tako Angleži sedaj že sploh nimajo več možnosti, da bi s Krete zbežali. Pri tem je treba še biti upoštevati, da zaradi silovitih napadov italijanskih in nemških letal angleško brodograditve itak ne bi moglo izvesti vkrcanja in se niti ne more približati obali Krete; enako kakor vojne ladje ne morejo izvesti potrebnih zaščitnih operacij.

Z zavzetjem Krete bo glavno angleško oporišče v vzhodnem delu Sredozemlja v italijanskih in nemških rokah. S tem se bo temeljito spremenil ves strateški položaj v Sredozemlju. Italijanom in Nemcem bo na Kreti na razpolago mornariško in letalsko oporišče, ki je samo 300 km oddaljeno od obale Libije, samo 550 km od Aleksandrije in samo 150 do 200 km od obale Male Azije. Tako bo ostal angleški vojni mornarici na razpolago samo še ozki trkot Aleksandrija-Haifa-Ciper. S tem pa prihaja tudi Suez, življenjsko važna angleška postojanka na Bliznjem vzhodu, v ožje območje nemškega letalstva.

Delo strmoglavcev

Berlin, 31. maja. s. Včeraj popoldne so nemške letalske sile, med njimi tudi nekaj skupin strmoglavskih letal, napadle angleške čete, ki so se koncentrirale v dolini južno od Retimona na otoku Kreti. Z bombami so bile razpršene dolge kolone motoriziranih oddelkov. Več postojank topništva, ki bi bilo moralo kriti umik angleških čet v smeri proti južni obali otoka, je bilo uničenih. Skoraj istočasno so nemška letala bombardirala tudi angleške vojne ladje, ki so se pojavile južno od Krete. Dva rušilca sta bila potopljena.

Izguba Krete je hud udarec Angliji

Berlin, 31. maja. s. Nemški tisk se bavi z boji na Kreti in piše, da se more Churchill še nekoliko skrivati za netočne in celo lažne izjave glede bitke na Atlantiku, toda kar se tiče Krete, ki je sedaj v nezavzetih rokah Nemčije in Italije, ne more nikakoli propagandno skriti resničnega položaja. Nepopravljivost te resničnosti za Anglijo se kaže že v uradno inšpirirani

V Londonu molče

Rim, 31. maja. rs. Iz avtoritativnega angleškega vira poročajo, da je bil včeraj položaj za Angleže na otoku Kreti zelo resen. V London včeraj ni prispela nobena vest o poteku bojev. Angleški uradni krogi ne potrjujejo, pa tudi ne zanikajo poročil iz nemških in italijanskih virov. V pregledu vojaškega položaja je govornik v londonskem radiu samo izjavil, da ni bilo mogoče poslati večjega števila letal na Kreta, ker so angleška letala potrebna ne samo na Kreti, temveč tudi v Libiji, na Malti, v Gibraltarju, Palestini, Iraku, Abesiniji, pa tudi v Angliji sami.

Ujetniki in plen v Kandiji

Berlin, 31. maja. rs. Dodatno k vesti, da je Kandija trdno v nemških rokah, poroča, da je bilo pri zavzetju mesta ujetih nad 700 angleških vojakov. Zajeto je bilo tudi veliko število avtomatskega orožja, oklopnih vozil in municije.

Kako je bila zavzeta Kaneja

Berlin, 31. maja. d. Nemški vojni poročevalec na Kreti, Wolfgang Küchler, objavlja v nemških listih nekatere podrobnosti o bojih na Kreti, zlasti pa o akcijah nemškega letalstva, preden so nemške čete okupirale mesto Kaneja. Nemški vojni poročevalec piše, da je nemško letalstvo že nekaj dni neprestano letelo na Kanejo, kjer je imelo nalogo uničiti v prvi vrsti angleška vojaška taborišča in naprave, tamkajšnje moderno letališče ter utrdbe okrog Kaneje.

O utrdbah pravi vojni poročevalec, da so zelo razsežne ter jih je iz zraka mogoče zelo dobro videti, kako se raztezajo na zapadnem delu mesta. V sredo je bilo rušenje teh utrdob poglavitna naloga nemških letal. Strmoglavci so se pričeli spuščati globoko k tlom ter sipati na določene cilje bombe, ki so dobro zadevale. Več bomb je treščilo v središče trdnjave ter je bilo videti, kako so od sile eksplozije velikanski kamniti kvadri zrli naokoli. V kratkem so bili

Eksc. Emilio Grazioli je na svečan način izročil posle Zveznega Tajnika v Trstu svojemu nasledniku

Trst, 31. maja. s. Včeraj popoldne je v dvorani tukajšnjega Fašija v prisotnosti Podtajnika Stranke Mezzasome dosedanjega Zveznega tajnika Tržaške pokrajine Emilio Grazioli, ki je postal Visoki Komisar Ljubljanske pokrajine, svečano izročil posle novemu Zveznemu tajniku Petru Pivi. Svečanosti so prisostvovali Prefekt, vsa oblastva, krajevni hierarhi, Tajniki in Tajnice Pokrajinskih Fašijev ter zastopstva vseh strankinskih organizacij.

Zvezni Tajnik Emilio Grazioli, ki ga je Ducejevo zaupanje postavilo na mesto Visokega Komisarja Ljubljanske pokrajine, je podal izčrpen pregled delovanja tržaškega fašizma, ki ga je vodil pet let ter ustvarjal, krepil in vedno bolj izpopolnjeval organizacije v zbljevanju z delovnim ljudstvom. Spomnil se je slavni Tržačanov, padlih z revolucijo, kakor tudi onih Tržačanov, ki so padli v vojnah. Izrazil je svoje priznanje družinam padlih, slavni vojski ter poslal goreč pozdrav Vojvodini d'Aosta, ki je prav sedaj posebno pri srcu fašističnega Trsta. Nato je izročil novemu Zveznemu tajniku Petru Pivi slavni prapor Zveze. Izročitev so spremljali navdušene akklamacije in vzkliki Duceju.

Novi Zvezni Tajnik je ob sprejemu poveljstva Fašija sv. Justa spregovoril goreče pozdravne besede tržaškim Črnim

srajcam ter izrazil svoje prepričanje, da bo Stranka in Tržaški pokrajini nadaljevala svoje delo po ukazih Duceja.

Prefekt Borri je orisal važnost intelektualnega in vnetega delovanja tovariša Graziolija ter je poudaril, da je bil italijanski in fašistični Trst vedno na višini, vredni nove italijanske zgodovine. Nato je izrazil tovarišu Pivi iskrene želje ter izjavil, da je kategorični imperativ vseh sedanjih Italijanov zmagati za slavo Domovine in v dobrobit naroda.

Slednjic je med živahnim odobravanjem govoril Podtajnik Stranke Mezzasoma, ki je sporočil tovariške pozdrave Nj. Eksc. Emiliju Grazioliju, katerega je poklical Duce na drugo važno mesto, in Petru Pivi, ki prevzela novo plemenito in težavno nalogo z velikim zanosom in čistostjo namere, ki so lastne mladim ljudem, rojenim in vzgojenim v podnebnju Mussolinijeve Italije. Poročal je Tajniku Stranke, kako je ves Tržaški Fašizem združen kakor še nikoli okoli Duceja v neizbrisnem spominu na tovariše, ki so padli na častni poti do zmag. Govor Podtajnika Stranke je sprožil val navdušenja in vzklikov Duceju.

Svečanost se je zaključila s petjem revolucionarnih himen. Hierarhi so se nato podali k spomenikom padlih in Oberdan-ka, kjer so položili vence.

Zunanja politika Španije Pred ratifikacijo sporazumov z Vatikanom

Madrid, 30. maja. s. Zastopnik zunanje ministrstva je na sestanku z novinarji izjavil, da bodo v kratkem ratificirani sporazumi, ki so bili nedavno sklenjeni z Vatikanom. O sporazumih s Portugalsko, je izjavil, da se nanašajo izključno na obe pogodbeni stranki in da so vesti tuje propagande glede njihovega širšega pomena neresnične. Ne da bi hotel polemizirati s nekaterimi angleškimi listi, je dejal, ki stalno potvarjajo smernice notranje in zunanje španske politike, je treba vendarle popraviti vtise in predstave, ki si jih je napravil angleški tisk in ki je z njimi pripodabljal Španijo z nekaterimi drugimi državami v Evropi, pri čemer jo je kvalificiral za napol sovražno deželo. Španija se glede na svoj sedanj položaj ne more kvalificirati kot država, ki vodi neko polovičarsko politiko, nasprotno se v polni meri zaveda svoje preteklosti in življenjskih problemov, ki so se pojavili za njo v teh časih, kakor tudi vprašanj, ki izvirajo iz njenih osnovnih načel politične in moralne lojalnosti. Španija nikoli ni bila nikomur napol sovražna, niti ne navidezno prijateljska. To velja v najmanjši meri za njene odnose do držav, na katere je navezana v hvaležnosti, sorodnosti in privrženosti. Španija spričo svojih stoletnih izkušenj pozna polovičarsko prijateljstvo in sunke z bodalom v hrbet in ve, da si ji v vsej njeni zgodovini nikdar ni moglo kaj tekega očitati.

Turško-švedska trgovinska pogodba

Ankara, 30. maja. s. Tu so se zaključila turško-švedska trgovinska pogajanja. Pogodba bo v bližnjih dneh podpisana.

URADNI RAZGLASI

Odredba o šolskih knjigah

Visoki Komisar za Ljubljansko pokrajino na podlagi odločbe prosvetnega ministrstva bivše jugoslovanske države št. 5078-IV z dne 11. maja 1939 in upoštevajoč nujno potrebo, da uredi odobravanje knjig za rabo v šolah Ljubljanske pokrajine, odreja:

Ci. 1. V šolah vseh vrst in vseh stopenj v Ljubljanski pokrajini se počeni s prihodnjim šolskim letom ne bodo smele več uporabljati čitanke, antologije, priročniki in vobče učne knjige, ki jih ni odobril Visoki komisar.

Vse prejšnje, po dosedaj veljavnih predpisih izdane odobritve se razveljavljajo.

Ci. 2. Knjige, za katere se namerava prositi potrditev odobritve, se morajo predložiti v treh primerkih do vstetega 10. junija 1941-XIX prosvetnemu (IV.) oddelku Visokega komisarata za Ljubljansko pokrajino.

Se ne izdane knjige, glede katerih bi se nameravala prositi odobritev za šolsko leto 1941-24-XX, se morajo predložiti istemu oddelku v treh tipkanih izvodih do vstetega 15. avgusta 1941-XIX.

Ci. 3. Za vsako predloženo knjigo se morajo navesti vrsta šole in razredi, za katere naj se odobri.

Ci. 4. Ta naredba stopi v veljavo z dnem objave v Službenem listu za Ljubljansko pokrajino.

Ljubljana, dne 27. maja 1941-XIX.

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Zamenjava avtomobilskih evidenčnih tablic

Visoki Komisar za Ljubljansko pokrajino, smatrajoč za potrebno, da so motorna vozila Ljubljanske pokrajine opremljena s spoznavnimi tablicami, kakršne so v rabi v drugih italijanskih pokrajinah, odreja:

Ci. 1. Od 30. junija 1941-XIX dalje bodo morala vsa motorna vozila (osebni avtomobili in avtobusi, tovorni avtomobili, vlačilci, motorna kolesa itd.), ki so registrirana v Ljubljanski pokrajini, nositi sprednjo in zadnjo tablico predpisne oblike z znakom »L. B.« in zaporedno številko.

Ci. 2. Lastniki motornih vozil, omenjenih v prednjem členu, dobijo nove tablice pri II. oddelku Visokega komisarata in vrnejo dosedanje tablice.

Ob nadomestitvi tablic se pri istem oddelku vpiše v prometno knjižico pripomba z navedbo nove številke, ki se je določila motornemu vozilu.

Ci. 3. Od 15. junija 1941-XIX dalje ne bodo smela več voziti motorna vozila, niti če bi bila opremljena s posebnimi dovolilnicami, ki so se jim že izdale ali se jim dotlej še izdajo, če ne bodo imela nove tablice po členu 1.

Ci. 4. Kršitelji te naredbe, ki stopi v veljavo z dnem objave v Službenem listu za Ljubljansko pokrajino, se kaznujejo po določbah zakona in se jim hkrati odvzame prometna dovolilnica.

Ljubljana, dne 27. maja 1941-XIX.

Visoki Komisar Emilio Grazioli

Avtomobilski promet deloma spet prost

Visoki Komisar je objavil dne 29. ma-

ja: Od 1. junija t. l. dalje se vrši promet z omini avtomobilskimi sredstvi, ki se uporabljajo samo za prevoz blaga, prosto in za nje ni treba več prositi posebne dovolila.

Sem spadajo: tovorni avtomobili, remorkerji, avtofurgoni in vsa motorna vozila za posebne prevoze (rešilni vozovi, poštni avtomobili, motorna vozila požarnih bramb itd.).

Dosedanje dovolila in trobojni znaki prestanjejo veljati z 31. majem t. l., vse to je vrniti najkasneje do 10. junija t. l. Visokemu Komisaratu za Ljubljansko pokrajino (odd. VIII) ne glede na to, ali so bili izdani v pristojnosti Visokega (oziroma prejšnjega Kr. Civilnega komisarata ali vojaških oblasti).

Zasedanje japonskega vojnega sveta

Tokio, 31. maja. rs. Včeraj popoldne je bil v poslopiju vojnega ministrstva vojni svet, katerega so se udeležili vojni ministri Tojo, načelnik generalnega štaba general Sugijama in številni visoki častniki. Svet je razpravljal o položaju na Kitajskem in v Evropi.

Proglas grškemu narodu

Atene, 31. maja. s. Podpredsednik grške vlade Logothetopoulos je izdal proglas na narod, v katerem poziva k sodelovanju z vlado vse sloje grškega prebivalstva, da bi se mogla čimprej doseči obnova dežele. Nastopila je ura največjega požrtvovanja, pravi proglas, v kateri se bodo morali vsi grški državljani, bogati in revni, marsičemu odpovedati v prilog skupne narodne stvari.

Bivši cesar Viljem neverno obolev

Amsterdam, 31. maja. Bivši nemški cesar Viljem II. je zelo resno obolev. Njegovi sorodniki so bili pozvani, da se zberejo ob bolniški postelji ter so tekmo med pričakovali tudi prihoda bivšega prestolonaslednika.

Skrb za zdravo živino v Ljubljani

Tudi živini je tuberkuloza nevarna bolezen — V odstotkih je najmanj tuberkulozne živine v Črni vasi, največ pa v Mostah

Ljubljana, 31. maja. V teh časih smo se tudi meščani naučili ceniti živinorejo ter s spoštovanjem gledamo na naše soobčane-kmetovalce in sploh na živinorejce, ki nas zakladajo mlekom in z mesom. Tako se je obrnilo, da meščani, ki so včasih s prezirom gledali na kmetu in na njegovo težko delo, sedaj sami kmetujejo. Naša zorna mladina, ki se je prej kmet bal kakor Hunov, je pričela rigolati ledino, saditi krompir in stražiti sleherni bilko kot najbolj zaščiteno botanično rariteto. Gospodarske so vlahne napredne noske po Dravljah, sedaj se pa ozirajo za konjskimi figami kot za najnovejšo modo. Še krav se več ne boje in kmalu bodo poleg italijanskih ur obiskovale tudi tečaj za opravljanje živine.

Skratka, kmetovanje je spet prišlo v kredito, kmet uživa spet spoštovanje, zemlja spet častimo za svojo pravo mater, ki nas hrani in živi.

Večkrat smo že pisali o prizadevanjih mestne občine za napredek kmetijstva v občini ter brali tudi o pravih uspehih predvsem na Barju in tudi po vsem drugem zelenem robu našega mesta.

Kakor ljudje, imajo tudi živali mnogo boleznih in prav tako kakor pri ljudeh je med najbolj nevarnimi živalskimi boleznimi tuberkuloza, zlasti pri goveji živini. Bolezen sama že pomeni škodo za gospodarja, na drugi strani pa tuberkuloza živina ogroža tudi svojo okolico — ne samo druge živali, temveč tudi človeka. Zato pa tuberkulozo, prav tako kakor pri ljudeh, preganjamo tudi pri goveji živini, da jo obvarujemo pred to nevarno nalezljivo boleznijo. Ta bolezen je pa potuhnjena in jo je težko z gotovostjo spoznati brez posebnih pripomočkov. Najzanesljivejši način za ugotovitev tuberkuloze je tuberkulinizacija, t. j. vbrizgavanje tuberkulina na različne načine, ki bomo glavne in najučinkovitejše pozneje spoznali.

Tuberkuloza so zamorjeni in zmleti bacili tuberkuloze, ki vbrizgani izkazujejo značilne pojave na telesu tuberkuloznega živalčeta. Če je žival zdrava, se sploh ne zmenja za vbrizgani tuberkulin, saj tudi bolni živali prav nič ne škoduje. Če ima pa žival tuberkulozo, se ji po vbrizgavanju tuberkulina samo začne zvišati temperatura, na vbrizganem mestu se pojavi oteklina, pri požirku na očesu pa gnojenje. Spet poudarjamo, da tuberkulinizacija živali prav nič ne škoduje in ji ni niti najmanj nevarna. Vsi ljubljanski posestniki goveje živine vam to lahko potrdijo, saj je mestni tržni veterinarski urad lani tuberkuliniziral vso goved v občini.

Mestni tržni veterinarski urad je opravil ogromno delo, saj je v naši občini 506 hlevov z govejo živino. Teh 506 gospodarjev je redilo 2267 repov goveje živine, kar je prav visoko število za mesto, kakršno je Ljubljana, saj je bilo lani na vsakih 18 prebivalcev ljubljanske občine po eno govedo.

Črna vas se vleče ob cesti čez Barje in 53 hlevov z 284 govedi. Pri prvi tuberkulinizaciji je reagiralo 18 živali in od teh pri drugem poskusu samo 8 živali ali komaj 3 %. Med vsemi 53 hlevi je bil 100odstotno okužen sam en hlev, ker je pač v njem stala samo ena krava in še ta kravica je bila jetična.

Na Barju je pa še 105 drugih hlevov s 444 govedi. Prvič je reagiralo 33 živali, drugič pa samo še 20. Samo trije hlevi so bili 100odstotno okuženi in tudi v teh je bila samo po ena krava. Skupno je bilo torej v teh hlevih 4,5 % tuberkulozne govede.

V Štepanju vasi je bilo 127 govedi v 24 hlevih. Prvič je reagiralo 8 živali, drugič pa samo 6 ali 4,7 %. Vendar pa ni bil noben hlev 100odstotno okužen, ker so posamezne krave zdrave, v večjih hlevih pa bolno govedo delja družbo zdravi živini.

Moste imajo 58 hlevov z 226 govedi. Pri prvem poskusu je reagiralo 40, drugič pa samo 18 živali. Vendar je to število visoko, saj znaša 8 %, kar pomeni največ živinske tuberkuloze v vseh delih Ljubljane. Štirje hlevi so bili 100odstotno okuženi.

Vso severno stran Ljubljane lahko smatramo za celoto, saj skoraj ne moremo ločiti Zapuž, Dravlj, Zg. Šiške, Kosev, Drage, Zlatka, Sv. Šiške. V vseh teh krajih je 111 hlevov ter so se lani ponasajli gospodarji s 631 glav goveje živine, letos je imajo pa še več. Pri prvem pregledu je pokazalo znake tuberkuloze 47 govedi, pri drugem poskusu pa samo še 33 živali ali 5,2 %. 100odstotno sta bila pa okužena samo dva hleva, ker skoraj vsi gospodarji rede po več goveje živine.

Vič z vso okolico je tudi taka celota ter je imel v 83 hlevih 315 govedi. Pri prvem poskusu je reagiralo 24 živali, pri drugem pa 16 ali 5 %, 100odstotno okuženega hleva pa ni nobenega.

Tudi v samem mestu je še 72 hlevov z 242 govedi. Prvič jih je reagiralo 27, drugič pa 13 ali 5,3 %; tudi tu ni nobenega 100odstotno okuženega hleva.

Najnižji odstotek tuberkuloze pri živini je torej v Črni vasi in na Barju, najvišji pa se je pokazal v Mostah. V vsej občini je reagiralo 119 živali v 506 hlevih ali 23 % govedi. Pregledana je bila vsa goveja živina, torej 2267 govedi ter je prvič reagiralo 197 živali ter je bilo 8,6 % govedi spoznanih za bolne za tuberkulozo.

Med prvimi in drugimi tuberkulinizacijami je deset posestnikov prodalo 21 bolnih krav. Zato je za drugo preiskavo ostalo še 109 hlevov s 176 govedi, ki so prvič reagirala. Pri drugi preiskavi je bilo med temi 109 hlevi še 38 zdravih ali 35 % neokuženih hlevov, med 167 bolnimi živalmi pa tudi še 35 % zdravih, da je naposled ostalo v 71 okuženih hlevih samo še 115 tuberkuloznih živali ali 5,1 %, kar pomeni za področje, ki redno govedo skoraj samo zaradi mleka, znano število.

Lahko bi navajali še druge statistike, vse nam pa kažejo, da se je splošno stanje precej izboljšalo. Okuženi so predvsem hlevi z večjim številom živali. Tak posestnik se jih skuša rešiti na ta način, da prodaja breje krave za plemo, ker dobi več zanj kakor pri mesarju, toda s tem se prenese bolezen v druge neokužene hleve. Med 100odstotno okuženimi hlevi je 9 takih, ki imajo samo po eno kravo, saj mali ljudje kupujejo cenejše krave, ki so dobre molznice. Med bolnimi kravami je 95 % dobrih molznic, kar je spet dokaz, da reja krav samo zaradi mleka slabi odporno silo organizma živali in je zato bolj sprejem-

ljiva za nalezljive bolezni. Skoraj vsi veliki hlevi imajo avtomatske napajalnike, da se zdrave krave prav lahko okužijo od jetičnih, poleg tega pa krave skoraj nikdar ne pridejo iz hleva ter so zato neprestano v slabem zraku. Zaradi skrajno pomanjkljive nege parkljev večina krav trpi na bolečih nalah v nogah, kar jim tudi manjša odpornost zoper nalezljive bolezni. Naposled je pa krma zvezi okužena z metiljavostjo in vsi ti vzroki upravičujejo za razmeroma visoki odstotek tuberkuloze med našo govejo živino.

Reakcije pri drugi tuberkulinizaciji so bile značilne ali specifične. Skoraj v vseh primerih je bila povečana telesna toplota celo za 2 stopinji. Iz očesa se je cedil rumen gnoj in očesna veža je močno zatekla. Samo pri kroničnih primerih ni bilo gnoja, zato pa tem večja oteklina. Kako je tuberkuloza potuhnjena in zahrbtna, nam dokazuje ugotovitev tuberkuloze pri zelo lepo rejnih in celo pri pitanih živalih. Pozitivna reakcija pri štirideskem teletu in pri mladih teletih dokazuje, da so živali vseh starosti sprejemljive za tuberkulozo. V nekem primeru je krava že pri prvem poskusu tako močno reagirala, da

jo je dal lastnik takoj zaklati v mestni klavnici in res so bila v pljučih ugotovljena tuberkulozna gnezda. Delo pri drugi tuberkulinizaciji je bilo silno naporno, saj je bilo treba zaradi raztresenosti okuženih hlevov vsak dan prehoditi prav visoko število kilometrov. Trud mestnih veterinarjev pa ni bil zaman in Ljubljana jim mora biti danes hvaležna, da je po naših hlevih vedno manj bolnih krav, čeprav je v njih sedaj znatno število več krav kakor pred letom.

Ljubljanci mislijo, da je bivša jugoslovanska vojska popolnoma izpraznila hleve naših živinorejcev. V resnici so morali ljubljanski občani oddati samo šest volov in prav nobene krave! Sicer pa v ljubljanski občini in njeni okolici rede skoraj same krave zaradi mleka ter ga zaradi oddaje živine vojaki nimajo prav nič manj, saj vendar, kakor rečeno, ni bilo treba dati nobene krave. Poleg tega pa moramo upoštevati, da je klanje telc že dolgo časa prepovedano ter jih imamo zato po naših hlevih sedaj vsaj 100 do 150 več ko prej. Zato bomo pa kmalu imeli tudi več mleka od domačih ljubljanskih krav.

DNEVNE VESTI

— Nerešene prošnje za pokojnino. Številni naši upokojenci so čakali pred razsulo na rešitev vlog glede pokojnin. Vloge so bile vlozene pri raznih bivših ministrstvih v Beogradu in pri bivšem državnem svetu. Zdaj opozarja stanovsko Glasilo Društva državnih in samoupravnih upokojencev za bivšo dravsko banovino »Upokojence«, da je po objavi odloka Visokega Komisarija z dne 20. aprila treba vlagati prošnje na Visoki Komisariat po pristojni direkciji (financi, poštni, železniški), če je pa bil upokojenec v učiteljski službi, neposredno na Visoki Komisariat. To velja tudi za nerešene prošnje za dvo-mesečno podpora, kar se tiče prošnji, ki so bile vlozene na bivši državni svet, mislijo, da bi jih zdaj ne kazalo naslavljanjati na Visoki Komisariat. — Upokojenci so bili sprejeti pri Visokem Komisariju skupaj z zastopniki organizacij javnih namestencev. Izročili so mu spomenice, Eksekcija Visoki Komisar je pokazal popolno razumevanje za njihovo željo in potrebe, kar se je izkazalo tudi že s tem, da so bile pokojnine za maj izplačane redno v začetku meseca.

— Iz Službenega lista. »Službeni list za Ljubljansko pokrajino« št. 43 z dne 28. maja 1961, XIX E. F. objavlja naredbo Visokega Komisarija o zameni tabele za motorna vozila in predpise o učnih knjigah.

— Spet prošnja pot. Dolinice nad Podutikom so bile za Ljubljancane vedno, zlasti pa v zadnjih letih, izredno priljubljena bližnja izletna točka. Še nedavno je bila ta priljubljena kolearska pot skozi Dolinice čez Preval in naprej na Stransko vas ter Dobrovo zaprta, zdaj je pa zopet odprta.

— Diplomirani elektrotehnik, absolvent Tehniške srednje šole v Ljubljani iz leta 1931, se bomo za desetletnico mature sestali v Ljubljani. V ta namen vabim vse tovaršice, da mi takoj javijo svoje točne naslove. Jeločnik Pavle, Ljubljana, Mestna elektrarna.

— Iz trgovinskega registra. Mokronoška tovarna usnja, družba z omejeno zavezo v Mokronogu: Vpisala se je prokura, podeljena Josipu Kraglju in Borštner Jeri, obema iz Mokronoga, ki bosta za firmo kot prokuristi podpisovala vsak zase obvezno tako, da bosta pod podpisano ali s pečatom odtisnjeno besedilo firme »Mokronoška tovarna usnja, družba z o. z. Mokronog« predstavila svoj lastnoročni podpis s pristavkom p. p.

Darujte za starošolci
»Dom slepih«
zavod za odrasle slepe!
Ček. rač. 14.672, »Dom slepih«, Ljubljana.

— Vreme se zopet kisa. Včeraj smo se že veselili, da dobimo po dolgem pričakovanju: stanovito, lepo vreme. Tudi danes ponačilo in davi zgodaj jutraj je vse kazalo, da bo ostalo lepo vreme. Žal so se pa kmalu pojavili na zapadu oblaki, ki so že v jutranjih urah zagrnili nebo, da je že dopoldne kazalo na dež. Sicer bi bilo pa res čudno, če bi imeli za spremembo enkrat lepega dne. Upajmo, da nam ne bo vreme pokvarilo binkoštnih praznikov, da bi morali ostati doma.

— Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani opozarja delodajalce, da so v prejšnjem mesecu dostavljene plačilni nalogi zapadli v plačilo. Prispevki morajo biti poravnani v osemih dneh po prejemu plačilnega naloga. Za čuvanje pravice za varovanje do pokojnine je potrebno, da so zavarovalni prispevki res plačani! To opozorilo naj se smatra kot opomin! Proti delodajalcem, ki ne bodo poravnali prispevkov, bo moral urad uvesti prisilno izterjavo brez prejšnjega opomina. Urad izterjuje važne socialne dolžnosti, ki ne dopušte odlašanja.

— Dom na Polzevem je dobro oskrbovan in v njem dobe izletniki vse, kar si žele. Mnogi se zanimajo, da li je mogoče dobiti na Polzevem hrano in če so v domu na razpolago sobe. Glede potrebe je ostalo na Polzevem vse pri starem. Nikomur se ni treba bati, da bi mu ne postregli tako, da bo zadovoljen. Tudi sobe so vedno na razpolago. Posebno lepo je na Polzevem razdaj, ko je daleč naokrog vse v bujnim zelenju.

— Vsi zasebni nameščenci in trgovski pomočniki, katerim je bila zadnji čas odpovedana služba, naj se javijo v Delavski zbornici na Miklošičevi cesti, kjer bodo izpolnili posebno vprašalno polo. Pripravlja se akcija, da bodo interesi zasebnih nameščencev kar najbolj zaščiteni.

— Za nesrečne izkanske pogorelice sta darovala gg. lekarnar Anton Ustar 100 din in advokat dr. Darko Černej 50 din. Iskrena hvala!

— Ne reča. Oskrbnik v zavodu za slepe v Škofji Loki Simon Trtnek je včeraj doma na dvorišču tako nesrečno padel, da si je zlomil levo nogo. — 17letna posestnikova hči Anica Lombarjeva iz Žužemberka si je dajala opravka pri slamožnčici, ki ji je odrezala prste na levidi. — Delavka Fran-

čiška Strniša iz Sel pri Žumberku je padla z voza in si zlomila obe roki. — 11letnega posestnikovega sina Draga Burnika iz Rovt je brcnil konj v levo roko in mu jo hudo poškodoval. — Posestnik Jože Dremelj iz Višnje gore je padel s kozoletca in si zlomil desno roko. — V bolnico se je zatekel tudi 34letni ključavničar France Kováč zaposlen v opekarni na Viču, ki se je po nesreči opekel po brazu z varilnim aparatom. — Alojzij Gosar, redov, 8. vazduhoplovna baza, 8. slagaliste, Sokolski dom Čačak, se je zadnjič javil 2. aprila. Kdor bi kaj vedel o njem, naj sporoči njegovi ženi: Gusti Gosar, Ljubljana, Moste, Petričeva 7.

Iz Ljubljane

— Iz Jutri, 1. junija, za praznik Statuta bodo vsi javni uradi razobesili državne zastave in to od jutri do večera. Tudi mesto bo v zastavah.

— Iz Promenadni koncert priredi turistični odbor mesta Ljubljane v ponedeljek 2. junija ob 10.30 v Zvezdi in bo igrala godba Železničarskega glasbenega društva »Sloga« pod vodstvom kapelnika Herberta Svetla naslednji program: 1.) Leopold Avia: Korčaci; 2.) Smetana: Slavostna predigra; 3.) Verdi: Ples v maskah; 4.) Bardorfer: Slovenske narodne; 5.) Japelj: Ob morski obali (valček); 6.) Blodek: V vodnjaku; 7.) Knajzelj: Pozdrav iz Knina (korčaci).

— Iz Tudi ob vodi preži na človeka nevarnost. Zdal, ko je nastalo lepše vreme, je pričakovali, da se bo kmalu pričela tudi kopalna sezona. Spet bo mrgolelo ljudi ob naših vodah, na obrežju rek in potokov. Kopalec pa priporočamo previdnost. V dneh razsula je bilo namreč pometanega v grmovje pa tudi v struge potokov mnogo vojaškega streliva in je že prišlo do hudih nesreč. Oni dan sta se kopala odnosa sončila dva mlada fanta na produ ob Malem grabnu, naenkrat pa je eden iztaknil v grmovju ročno granato, ki jo je pa se pravčasno vrgele proč. Fanta sta se umaknila za drevesa, naslednji hip pa je granata že eksplodirala in bi bila fanta, če bi ne bila previdna, gotovo hudo ranjena ali celo ubita. Kopalec priporočamo torej čim več previdnosti!

— Iz Skupina mariborskih slovenskih igralcev je začela z delom. Pripravljajo »Ano Christie« znamenitega dramatika O'Neilla in že po romanu popularno dramo »Via mala« Johna Knitla. Predstave se bodo vršile v dramskem gledališču vsak ponedeljek in petek in začno v bodočem tednu. V skupini so: gđc. Kraljeva in Star-

LJUBLJANSKI KINEMATOGRAFI

Roman o veliki ljubezni, zakonu in materinstvu

LJUBEZEN SE VRNE

Carole Lombard — James Stewart

KINO MATICA — telefon 22-41

Kino SLOGA, tel. 27-30

TRJE VRAGI

Jean Gabin, Annabella, Fernand Gravey,

režija Nikolaj Farkas,

Film napetih dramatičnih prizorov, iz-

vrstnih cirkuskih atrakcij in globoke

Ljubezni.

V nedeljo in na praznik ob 15., 17., 19.

in 21. uri.

Kino UNION, tel. 22-21

Predstave danes ob 16., 19. in 21. uri!

Jutri v nedeljo in na praznik ob 10.30,

15., 17., 19. in 21. uri!

Italijanski vefilim

ETTORE FIERAMOSCA

V glavnih vlogah: Gino Cervi, Elisa

Cegani, Clara Calamai in drugi!

Film je v celoti opremljen s slovenskimi

napisi!

Kino Moste

Predvajamo najuspešnejšo orientalsko

pripravko

GUL-BABA

Javor Pal, Rita Zdecky

Sijaj in razkošje »Tisoč in ene noči

Bajni balet

Jezdec brez strahu

Ken Maynard in sloviti konj Tarzan

Danes ob 20., jutri in na praznik

ob 11., 17. in 20. uri.

čeva, in gg. Blaž Franjo, Kosič Milan, Košuta Just, Kovič Jože, Kovič Pavle, Malec Peter, Nakrst Rado in Skrbineš Vladimir.

— Iz »Mrakovo gledališče« uprizoni v četrtek ob pol 20. v »Francišskanski dvorani« kot krstno predstavo najnovejšo Mrakovo tragedijo »Sinovi Starega Rimljana«. Tragedija prikazuje v petih izredno razgibanih slikah tragično usodo »Rimljanovega« doma in njegovih sinov. Je sicer v zvezi z lani uprizonjeno tragedijo »Stari Rimljani«, vendar je delo samo v sebi zaključeno. V glavni vlogi nastopi avtor sam, ki je delo tudi zrežiral. Predprodaja od torka dalje dnevno od 10.—13. in od 15.—17. ure pri blagajni v veži pred francišskanskim dvorano.

— Iz Tečaj italijanščine. Dne 5. junija se otvorijo novi tečaji italijanščine za začetnike (dnevni in večerni). Sodobna uspešna metoda, uspeh zagotovljen! Vaje v citanju, pisanju in govoru. Na razpolago prospekt. Informacije daje: Trgovsko učilišče »Christofor učni zavod«, Ljubljana, Domobranska 15. Telefon 43-82.

— Iz Strojepisni tečaj. Novi tečaji za stroje-pisje (dnevni in večerni) prične v sredo dne 4. junija. Sodobna strojepisnica, pisalni stroji raznih sistemov. Prospekt na razpolago! Informacije daje: Trgovsko učilišče »Christofor učni zavod«, Ljubljana, Domobranska 15. Telefon 43-82.

— Iz Pokrajinski odbor Rdečega križa prošil članice vseh onih organizacij, katere so obljubile sodelovanje, da se blagovoljijo zglasti v pisarni Rdečega križa na Gospodarske cesti št. 2 med 9. in 12. uro dopoldne ali 3. in 5. uro popoldne.

— Iz Sprejem v I. razred deške in dekliške vadicne. Stari, ki žele dati svoje solobne otroke v I. razred deške in dekliške vadicne na učiteljski šoli v Ljubljani, naj se zglastijo v dopoldanskih urah v ravnateljevi pisarni do 6. junija. S seboj naj prinesejo otrokov krstni list ali pa družinsko knjižico. Zdravniški pregled bo v Higijenskem zavodu za zaščito učencev (Solska poliklinika, Aškercova ulica) in sicer: za dečke v ponedeljek dne 9. junija in za deklice v torek dne 10. junija od 9. ure dalje. Od srede, dne 11. junija bo v veži na oglasni deski objavljen sklep, kateri dečki in deklice so sprejeti v I. razred. — Ravnateljstvo učiteljske šole v Ljubljani.

SPORT

— Vsi člani Sportnega kluba Vič se pozivajo, da se sestanejo danes zvečer ob 19. uri ob grobu našega podpredsednika g. Burnika Vinka na viškem pokopališču.

Inseriraj u „Slov. Narodu“

MALI OGLASI

Beseda 50 par, davek posebej. Prekliti, izjave beseda Din 1.— davek posebej.

Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

RAZNO

Beseda 50 par. Davek posebej. Najmanjši znesek 8.— Din

50 PAR ENTLANJE
azuriranje, vezanje zaves, perila, monogramov, gumbic. — Velika zaloga perja po 7.— Din »Julljana«, Gospodarska c. 12 in Franciškanska ul. 3. 3. T.

Strojepisni pouk

Večerni tečaj, oddelki od 6. ure ure zvečer dalje za začetnike in izvežbance. — Pouk tudi po diktatu. Novi tečaj se prične 2. junija. — Vpisovanje dnevno. Christofor učni zavod. Domobranska 15, telefon 43-82. 786

Otomane

imamo zopet v veliki izbiri na zalogi po zelo konkurenčni ceni

TAPETIRAJSEK
E. ZAKRAJSEK

Miklošičeva 34

SPET BOSTE MLADI, KREPKI IN PREROJENI

če boste stalno uživali

»AMBROZEVO MEDICO«

ki jo pristno dobite le v ME-DARNT, Ljubljana, Židovska ulica 6. 26.T

ZA BINKOŠTNE PRAZNIKE

se priporoča

gostilna „PRI LOVCU“

izborna kuhinja — pristna vina — sveže pivo — brezalkoholne pijače

BIRMENCI IN BOTRI VABLJENI!

„SPECTRUM“

D. D.

tvornica ogledal in brusilnica stekla

ZALOGA OKENSKEGA STEKLA

ZASTEKLEVANJE NOVIH STAVB

Ljubljana VII. Celovška c. 81

Telefon 23-43

Zrcalno steklo. Portalno steklo za izlozbe, strojno 4 — 6 mm debelo steklo. Ogledala v vseh velikostih in oblikah. Brušeno steklo, matirano in ornamentno steklo za nove stavbe in pohištvo itd.

Jakov Gotovac v Berlinu

19. marca je z velikim uspehom dirigiral v državni operi svojo opero „Ero z onega sveta“

II compositor Jakov Gotovac — Skladatelj Jakov Gotovac

Ljubljana, 31. maja. Samo nekaj dni potem, ko je Lovro Matičič z največjim uspehom dirigiral berlinski Filharmonijski orkester in ko je bila prvič v Nemčiji izvajana Bersinova simfonijska skladba „Sončna polja“ je doživel

Berlin novo sijajno manifestacijo velike umetniške moči južnih slovanskih narodov. 19. marca je dirigiral znani hrvatski skladatelj Jakov Gotovac v berlinski Državni operi svojo znano opero „Ero z onega sveta“. Ta komična opera v treh dejanjih ki je libreto za njo napisal tudi v Nemčiji dobro znani hrvatski pisatelj Milan Begović, po stari hrvatski narodni legendi, je doživela tudi po prvi vprizoritvi, ki je bila 2. novembra 1935. pod skladateljevim vodstvom v hrvatskem Narodnem gledališču v Zagrebu tako velik uspeh, da si je kmalu utrla pot tudi v inozemstvo. V Nemčiji je bila vprizorjena prvič 1938. v Karlsruhe, potem so jo pa sprejela v svoj repertoar tudi mnoga druga nemška operna gledališča.

Lani v marcu je vprizorila Gotovčeva „Ero“ tudi berlinska Državna opera, ki se je v blizu 200 letih svojega obstoja povzpela v vrsto najboljših nemških oper. Z njo se lahko primerjata samo dunajska in Münchenska državna opera. S tem je bilo dano Gotovčevi operi največje priznanje. Berlinska državna opera je vprizorila „Ero“ pod naslovom „Ero der Schelm“ s svojim najboljšim ansamblom in v zelo razkošni opremi. Uspeh ni izostal. Tako kritika kakor tudi občinstvo sta sprejela hrvatsko Narodno opero z največjim navdušenjem, tako da je „Ero“ doživel vrsto uspešnih

vprizoritev. Ta izredni uspeh je utrčil Gotovčevu opero na repertoarju berlinske državne opere, tako da jo je vprizorila tudi letos.

Prvo letošnjo vprizoritev je dirigiral sam skladatelj, ki ga je berlinska državna opera povabila v ta namen v Nemčijo. Pred razprodano hišo je ponovil „Ero“ svoj veliki lanišnji uspeh. V glavnih vlogah so zopet nastopili najboljši berlinski pevci in pevke: Maria Müller, Peter Anders, Margarete Arndt-Oder, Eugen Fuchs in Karl August Neumann, so ponovno navdušili občinstvo s krasnimi narodnimi melodijami, ki krase to v pravem pomenu besede narodno opero. Navdušenje občinstva je naraslo od dejanja do dejanja, višek je pa doseglo po sijajnem Kolu, s katerim se kakor je znano opera zaključuje.

Berlinski listi so posvetili uspešnemu Gotovčevemu dirigentskemu gostovanju, kakor tudi ponovni vprizoritvi njegovega „Ero“ veliko pozornost. Soglasno so naglašali veliko bogastvo narodne melodije, na kateri je zasnovana vsa opera, kakor tudi mojstrsko interpretacijo, ki je dosegla višek v nepozabnem zaključku drugega dejanja, v sijajni imitaciji mlinskih koles. Gotovcu in pevcom so bile prirejene dolgotrajne navdušene ovacije.

Zanimiv koncert

Ljubljana, 31. maja.

Danes nastopi v Franciškanski dvorani tenorist Slavko Lukman. Kakor povsod, koder je nastopal, tako vlada tudi v Ljubljani zanj veliko zanimanje. Dobre kritike, ki jih dobiva ta pevec, so dokaz, da je njegovo stremenje opravilo in da je užitek, ki ga nudi občinstvu s svojim prijetnim glasom vreden splošne pozornosti.

Slavko Lukman, tenorista che terrà stasera l'annunciatto concerto nella sala del pp. Francescani — Tenorist Slavko Lukman, ki priredi drevi v franciškanski dvorani že napovedani koncert

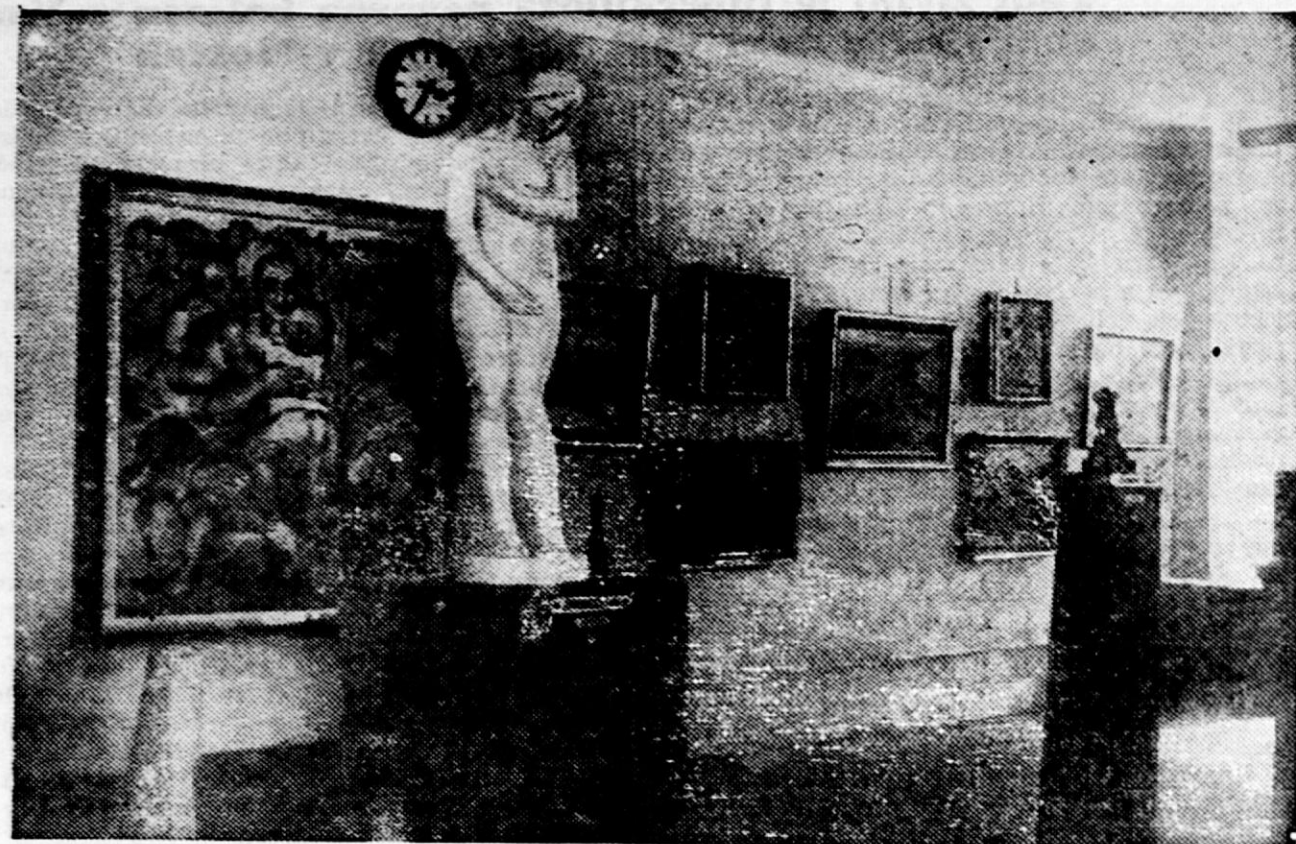
V Afriki preganjajo škorce

Škorci, ki prileti k nam navadno že v februarju, je v Afriki najmanj tako osvražen in preganjan kakor pri nas vrabec. V Afriki se namreč zbirajo škorci v ogromnih jatah, ki letajo po olivnih vrtovih ter datljevih in mandljevitih plantažah, kjer napravijo ogromno škodo. V Tunisu imajo celo posebno društvo za zatiranje škorcev.

„Gospa Luna“ — nov nemški film

Iz Berlina poročajo, da se je znani nemški komik filmski igralec Theo Lingner v zadnjem času popolnoma posvetil filmski režiji. Ima pa pogodbo s filmsko družbo »Tobias«, ki mu je naložila artistično vodstvo novega Tobiasovega filma z naslovom »Gospa Luna«. Vsebinska filma je narejena po istoimenski operi skladatelja Paula Linkeja. Glasbeni del opere sestavljajo ljudske operetne skladbe.

Razstava „Slovenskega lika“

Pogled v razstavo »Slovenskega lika« v palači Bat'e — Uno sguardo all'esposizione dello »Slovenski lik« nel palazzo Bat'a

Ljubljana, 31. maja.

Samo še nekaj dni bo odprta umetniška razstava »Slovenskega lika«, s katero so bile otvorene manifestacije slovenskega ustvarjalnega duha in slovenske volje do življenja, do višjega lepšega življenja, v novi domovini. Ob otvoritvi, ko so bili navzoči prvič zastopniki Visokega Komisarjata Ljubljanske province, je Lojze Perko zaključil svoj govor z besedami: »Samo majhen drobec smo v naši slavni novi domovini — domovini, ki je vse doslej oplajala ves svet s svojo kulturo in veličino. Domovina titanov Giotta, Tiziana, Rafaela, Michelangelola! Sprejmi to prvo skromno umetnostno razstavo Ljubljanske pokrajine v iskren in vdan poklon!«

Mnogi so se potrudili v palačo Bate in

si ogledali zanimivo razstavo z deli Franceta Kralja, Lojzeta Perka, Milene Dolganove, Vladimirja Jakiča in Ivana Strečka. Mojster France Kralj je pokazal svoje dovršene slike in svojo dovršeno plastiko, njegovi tovariši, ki so tudi njegovi učenci, so pokazali občudovanja vredne talente, ki jim obeta, najlepše v bodočnosti. Sveže, krepke, zdrave sile so se pokazale v njih delih.

Ceprev je bil obisk Ljubljancov in drugih gostov iz drugih italijanskih pokrajin zelo časten, vendar so se med nami ki niso utegnili obiskati doslej razstave. Prosimo jih, naj izkoristijo te zadnje dni in se potrudijo v palačo Bat'e na umetniško razstavo »Slovenskega lika«.

E. I. A. R. — Italijanska radiofonska družba Radio Lubiana

Sporod

Nedelja, 1. junija. 8: Napoved časa in poročila v slovenščini. 8.15: Poročila iz Rima. 8.30: Orgelski koncert. 11: Prenos cerkvene glasbe iz bazilike Sv. Oznani. v Florenci. 12: Branje in razlaga Sv. Evangelija v italijanski. 12.15: Branje in razlaga sv. Evangelija v slovenščini (O. Kr. Sekovanič). 12.30: Poročila v slovenščini. 12.45: Slovenska glasba. 13: Napoved časa in poročila iz Rima. 13.15: Uradno vojno poročilo v slovenščini. 13.17: Orkestralni koncert pod vodstvom Mo Gallina (prenos iz Rima). 14: Poročila iz Rima. 14.15: Pevski sporod. 14.45: Poročila v slovenščini. 17.15: Kmetijsko predavanje. 17.35: Slovenska glasba. 18: Prekinitev oddaje. 19: Govorimo italijanski! Poučje g. prof. dr. Stanko Leben. 19.30: Poročila v slovenščini. 19.45: Pisana glasba. 20: Napoved časa in poročila iz Rima. 20.15: Operna glasba. 20.30: Operna glasba. 21.15: Poročila v slovenščini, nato konec oddaje.

Ponedeljek, 2. junija. 7.30: Poročila v slovenščini. 7.45: Pevski sporod. 8: Napoved časa. 8.15: Poročila iz Rima. 12.30: Poročila v slovenščini. 12.45: Slovenska glasba. 13: Napoved časa in poročila iz Rima. 13.15: Uradno vojno poročilo v slovenščini. 13.17: Orkestralni koncert pod vodstvom Mo. Petralia, I. del. 14: Poročila iz Rima. 14.15: Orkestralni koncert pod vodstvom Mo. Petralia, II. del. 14.45: Poročila v slovenščini. 17.15: Koncert violončelista Bruna Vitalija. 17.45: Sopranistični koncert: Lidija Valle. 18: Prekinitev oddaje. 19.30: Poročila v slovenščini. 19.45: Slovenska glasba. 20: Napoved časa in poročila iz Rima. 20.15: Reprodukcijski koncert. 20.40: Koncert orkestra pod vodstvom Mo. Zeme. 21.15: Poročila v slovenščini, nato konec oddaje.

Torek, 3. junija. 7.30: Poročila v slovenščini. 7.45: Slovenska glasba. 8: Napoved časa in poročila iz Rima. 12.30: Poročila v slovenščini. 12.45: Pisana glasba. 13: Napoved časa in poročila iz Rima. 13.15: Uradno vojno poročilo v slovenščini. 13.17: Simfonični koncert. 14: Poročila iz Rima.

14.15: Orkestralni koncert pod vodstvom Mo. Angelinija. 14.45: Poročila v slovenščini. 17.15: Koncert tria Ambrosiano. 17.40: Operna glasba (plošče). 18: Prekinitev oddaje. 19.30: Poročila v slovenščini. 19.45: Slovenska glasba. 20: Napoved časa in poročila iz Rima. 20.15: Leoncavallo: Glumaci, opera v enem dejanju (plošče V. P.). 21.15: Poročila v slovenščini, nato konec oddaje.

Sreda, 4. junija. 7.30: Poročila v slovenščini. 7.45: Slovenska glasba. 8: Napoved časa iz Rima, nato slovenska glasba. 8.15: Poročila iz Rima. 12.30: Poročila v slovenščini. 12.45: Operetna glasba. 13: Napoved časa in poročila iz Rima. 13.15: Uradno vojno poročilo v slovenščini. 13.17: Koncert pod vodstvom Mo. Vittorio Macioco. 14: Poročila iz Rima. 14.15: Pisana glasba pod vodstvom Mo. Fragna. 14.45: Poročila v slovenščini. 17.15: Orkester Cetra pod vodstvom Mo. Marzizza. 19: Govorimo italijanski! Poučje g. prof. dr. Stanko Leben. 19.30: Poročila v slovenščini. 19.45: Slovenska glasba. 20: Napoved časa in poročila iz Rima. 20.15: Pevski sporod. 20.30: Simfonična glasba. 20.40: (med odmorom poročila). 21.15: Poročila v slovenščini, nato konec oddaje.

Četrtek, 5. junija. 7.30: Poročila v slovenščini. 7.45: Pesmi. 8: Napoved časa iz Rima, nato sporod pesmi (gl. zgoraj). 8.15: Poročila iz Rima. 12.30: Poročila v slovenščini. 12.45: Slovenska glasba. 13: Napoved časa in poročila iz Rima. 13.15: Uradno vojno poročilo v slovenščini. 13.17: Orkestralni koncert pod vodstvom Mo. Petralia. 14: Poročila iz Rima. 14.15: Koncert v znamenju iz Nemčije. 14.45: Poročila v slovenščini. 17.15: Italijansko-brazilski koncert v znamenju. 19.30: Poročila v slovenščini. 19.45: Slovenska glasba. 20: Napoved časa in poročila iz Rima. 20.15: Operna glasba. 20.30: Prenos iz Rima. Portugalska glasba. 21: Godalni orkester pod vodstvom Mo. Manno. 21.15: Poročila v slovenščini, nato konec oddaje.

Obnovite naročnino!

Claire Mael:

Blodna ljubezen

Roman

Toda ah, čeprav sta bila oba prepričana o svoji ljubezni, nista bila tudi prepričana, da se ljubita in še v zadnjem trenutku, ko naj bi se pobotala, je stopil pred njune oči mučen spomin na preteklost, podoben strašilu, kakor da ju sili tajna moč sta istočasno vstala in molče je vzel vsak svoj svečnik.

Molče sta krenila iz jedilnice. Romain se je umaknil, da je mogla Jeanne prva na hodnik. V prvem nadstropju, kjer naj bi šla vsak v svojo sobo, sta se ustavila in si voščila lahko noč.

Jeanne se je opotekla in svečnik ji je padel iz rok. Bila bi se zgrudila, da je ni Romain prestregel.

Toda spomnil se je na njeno prvo omedlevo. Z mišičastimi rokami je dvignil njeno krasno tejo in jo nesel v njeno sobo. Zdaj mu ni bilo treba položiti jo na posteljo. Takoj se je zopet zavedla. Potok solz jo je obvaroval omedlevice.

Romain je stal kraj nje in jo gledal, kako joče. Malo prej sta bila vesela in srečna kakor dva otroka, naenkrat ju je pa zopet prešinila žalost. Skupaj sta vrgla raz sebe breme preizkušnje, ki sta jo bila sama povzročila. Zdaj se jima je pa zdela še mnogo težja in mučnejša.

Romain se je dobro zavedal, kaj je povzročilo nenadno Jeannino slabost. Se nikoli ni videl lepšega bitja, lahko bi bil samo iztegnil roko in objel svojo ženo, vedoč, da bi se mu ne upirala.

Toda tega Romain ni hotel storiti. Upirala se mu je misel, da bi on storil prvi korak. Čakal je, da izgovori Jeanne odločilno besedo, da mu ona iz lastne pobude stopi naproti.

Ni priznaval obsega svoje krivde, ni poznal pla-

hega neodločnega značaja svoje žene. Ni vedel, da ljubezen ne vprašuje po vzrokih, da zadostuje pogosto beseda, kretnja roke ali izprememba glasu za odločitev nad usodo vsega človeškega življenja.

A te kretnje roke Romain ni hotel napraviti, te besede ni hotel izgovoriti.

Občutek podrejenega pomena ga je naenkrat prešinil. Zdelo se mu je, da je smešen v tem položaju in sam ni vedel, kaj naj stori. Srce mu je prekipelo v sočutju, ki je bilo prav za prav prikrita ljubezen in prav dobro je čutil, da se ne jezi več.

Cemu torej to nasprotje med njegovim duševnim in telesnim stanjem? V tem trenutku bi bil rad preli svoj kri za to, da bi mu Jeanne pod vplivom svoje notranje pobude razprostrla roke in odprla srce. Videč svojo mladost ženo, je vroče želel, da bi ona dala pobudo za spravo.

Kar je vstala in se obrnila. Videl jo je vso objokano in še lepšo kakor je bila v radosti. Objokanih oči je stopila k njemu in pokleknila. Prijela ga je za roko in mu jo poljubila. Romain je čutil, kako je njena krasna glava, naslonjena na njegovo roko in kako mu jo obli-vajo njene tople solze.

To je ganilo in pretreslo Romaina v dno duše. Sklonil se je, da bi dvignil svojo mladost ženo.

— Kaj pa delate, Jeanne? — je vprašal z drhtečim glasom.

Počasi je obrnila svoje krasno, izmučeno obličje k Romainu.

— Saj sam dobro veste, Romain, — je odgovorila. Odpuščanja vas prosim. Ali smem upati, da mi boste končno odpustili?

Romain se je sklonil k nji in privil napol onesveščeno ženo k sebi. Vzklik se ji je izvil iz prsi in njeni zlati kodri so mu pokrili ramo.

— Tebi odpustiti? — je vzkliknil ves v ognju.

Kaj nisi videla, da sem te oboževal.

Čutil je, kako drhti v njegovem objemu vse njeno mehko telo. Nekaj časa sta molčala v svoji nepopisni sreči, potem je pa Romain rahlo poljubil njeno povešeno glavo in vložil v ta poljub vso svojo dušo.

Jeanne se je vzravala in mu pogledala v obraz. Roke so ji omahle in zadržale je.

To je bila samo slabost prvega trenutka.

Takoj nato se je znova prebudilo življenje v njenih črnih zenicah in zažarele so v ognju, sežigajoč Romaina. Njene roke so se zopet dvignile in krepko jih je ovila okrog Romainovega vratu. Vso svojo dušo je položila v vzklik:

— O, kako te ljubim!

In vsa srečna v zavesti svoje ljubezni, svoje zopet najdene sreče, je nadaljevala:

— Glej, že tri leta pričakujem ta blagoslovljeni trenutek, že tri leta hrepenim po njem v svojih molitvah in malo je manjkalo, da nisem obupala. Mislila sem, da nikoli več ne napoči in raje bi bila umrla. Tri leta. Ne več, koliko stoletij je to, če človek ljubi in trpi.

— Kaj misliš, da jaz nisem trpel? — je dejal Romain.

Smeje je odkimala z glavo.

— O, nikakor ne, to ni mogoče, to se ne da primerjati. Če bi bil ti pretrpel toliko kakor jaz, bi ne bil tako dolgo čakal.

Ni ji pustil še govoriti tako. In kakor tistega dne, ko je omedlela, jo je odnesel v njeno sobo. Zaljubljeni ji je poljubil roko rekoč:

— Ker si tako širokogrudna, se boš morala nočjo zadovoljiti z mojo postrežbo, če potrebuješ komornico.

Jeanne ga je še zadnjikrat vikala.

— Kaj vam nisem povedala, Romain, da bi to odklonila, — je odgovorila veselo.

— Čuj, — je nadaljeval Romain. Nočem, da bi ta noč minila kakor vse druge. Sele od danes sva

mož in žena, moja Jeanne.

— Ko sem zvedel, da se odpeljeta Hermina in Rene v Italijo, mi je šinila v glavo nova misel. Ali naj ti jo povem?

— Da, da, — je vzkliknila Jeanne živahno.

— No, torej, je nadaljeval Romain in pomagal mladi ženi spraviti v red lase, obenem jo je pa vroče poljubljala, a ona mu je poljube vračala.

— V glavo mi je šinila misel, da bi najini služitnici podaljšala dopust. Tudi midva kreneva na ženitovanjsko potovanje. To oznaniva z listkom na vratih in vrneva se... ko se ti bo zahotelo.

— Imenitno! — je vzkliknila Jeanne in zaploskala z rokami.

Naenkrat je pa obmolnila in našobila usta.

— Kaj se je pa zgodilo? — je vprašal Romain.

— Spomnila sem se, da odhaja prihodnji vlak šele ob šestih jutraj.

— Dobro! S tem vlakom se odpeljeva. To bo mnogo bolj komično, saj se bo zdela, da sem te ugrabil.

— Kaj bova pa počela do šestih jutraj? — je vprašala lokavo.

— Do šestih jutraj? To te skrbi? — je vprašal z isto komično ceremonielnostjo.

Pokazal ji je z roko na sobo. Luč je dogorevala.

— Ah, — je dejala Jeanne, — druge sveče pa nimamo doma.

— Ne bilo bi lepo, če bi vzela Marijino ruto in budila ob dveh ponoči kramarja, da bi nama prodal sveče.

— To je v redu, — je pritrdil Romain. — Ugasniva luč in tako prištediva, kar nama je še ostalo od sveče, morda nama pride prav zgodaj jutraj.

In oba sta se zasmejala. Romain je upihnil ogorčeno svečo in nočna senca je zagrnila Jeannino rdečico, ko je močno utripajočega srca omahnila v naročje svojega po ljubezni hrepenetega moža.

K O N E C